

РАХУНКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

24.11.2015 № 02-2315

На № _____ від _____

**Голові Верховної
Ради України**

Гройсману В.Б.

Щодо результатів аудиту

Шановний Володимире Борисовичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності використання бюджетних коштів, виділених на здійснення правосуддя апеляційними господарськими та місцевими господарськими судами, звіт про результати якого затверджений рішенням від 10.11.2015.

За результатами розгляду матеріалів аудиту Рахункова палата дійшла висновку, що місцевими господарськими та апеляційними господарськими судами протягом 2014 року і за 9 міс. 2015 року забезпечувався стовідсотковий рівень продуктивності розгляду справ за рахунок використаних фінансових ресурсів (846604,5 тис. грн), які задовольняли потреби судів менше ніж наполовину.

Доведений обсяг асигнувань на оплату праці у 2014 і 2015 роках не забезпечував видатків на оплату праці штатної чисельності суддів і працівників апарату навіть за умов використання коштів судового збору.

Пропозиції Рахункової палати за попередніми аудитами на законодавчому рівні враховані в частині надання Державній судовій адміністрації України (далі - ДСА України) повноважень з управління об'єктами державної власності, а безпосередньо ДСА України як головним розпорядником бюджетних коштів упродовж 2014-2015 років здійснено ряд організаційних заходів щодо забезпечення економного та раціонального використання бюджетних коштів, які доведено до розпорядників нижчого рівня.

Разом з тим аудитом встановлені випадки неефективного використання 6155,46 тис. грн бюджетних коштів, у тому числі неекономні видатки становили 1011,16 тис. грн, відповідальність за які несуть окремі місцеві господарські та апеляційні господарські суди; непродуктивні видатки - 5 144,3 тис. грн, що виникли в результаті використання 3 133,2 тис. грн на оплату суддівської винагороди суддям, які не здійснювали правосуддя і тривалий час не були звільнені після досягнення ними 65 років; та на оплату

суддям, що продовжують обіймати штатні посади, не маючи повноважень здійснювати правосуддя у зв'язку із закінченням у них 5-річного строку повноважень, – 2 011,1 тис. гривень.

Рахункова палата відзначила, що здійсненню повноважень ДСА України щодо організаційного забезпечення місцевих господарських та апеляційних господарських судів перешкоджають наявні суперечності статей 15, 29, 30 Бюджетного кодексу України та статті 9 «Про судовий збір» у частині, спрямування коштів, отриманих спеціальним фондом Державного бюджету України. Отже, необхідно внести відповідні зміни до цих законодавчих актів.

У зв'язку з підзвітністю Раді суддів України, яка обирає і звільняє Голову ДСА України, вона як головний розпорядник бюджетних коштів щодо інших судів змушена виконувати окремі рішення Ради суддів України, які не ґрунтуються на положеннях чинного законодавства, наприклад з визначення стажу роботи судді з моменту набрання чинності Законом України «Про забезпечення права на справедливий суд».

Нова редакція Закону України «Про судоустрій і статус суддів» не містить норми, якою було передбачено, що судді, призначені чи обрані на посаду до набрання чинності цим Законом, зберігають визначення стажу роботи на посаді судді відповідно до законодавства, що діяло на день набрання чинності цим Законом. У зв'язку із цим постає питання про зменшення стажу роботи для більшості працюючих суддів, що призведе до порушення прав суддів та зменшення розміру надбавки за вислугу років, а також до скасування у певних суддів права на додаткову відпустку і звільнення у відставку через відсутність необхідного стажу роботи. Як наслідок, виникають судові спори.

Як вже зазначалося за результатами попередніх аудитів, потребує законодавчого закріплення норма про позбавлення суддів, які перебувають на адміністративних посадах, невластивих для посади судді адміністративно-господарських функцій, що підвищить незалежність суддів від впливу на їхню діяльність.

Положення Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» щодо правового та соціального захисту суддів АР Крим і м. Севастополя, Донецької, Луганської областей шляхом тимчасового прикріплення їх на відповідний період до штату судів того самого рівня і спеціалізації суперечать Закону України «Про судоустрій і статус суддів», яким визначено організацію судової влади та здійснення правосуддя в Україні.

На підставі ст. 37 Закону України від 02.07.2015 № 576-VIII «Про Рахункову палату» та враховуючи викладене, Рахункова палата вважає за доцільне запропонувати Верховній Раді України:

- з метою нормативного врегулювання питання забезпечення прав суддів, які обіймають посади у судах, що припинили роботу у зв'язку із стихійним лихом, військовими діями, проведенням антитерористичної операції або іншими надзвичайними обставинами, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя надати пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» з метою приведення його у відповідність із Законом України «Про забезпечення права на справедливий

суд» у частині визначення поняття «прикріплення» та процедури переведення прикріплених суддів;

- з метою дотримання конституційних прав суддів розглянути законопроект про внесення змін до Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» у частині визначення стажу роботи на посаді судді, зареєстрований у Верховній Раді України 17.06.2015 за № 2092а;

- під час розгляду питань реформування судової системи України Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя розглянути можливість законодавчого позбавлення суддів, які перебувають на адміністративних посадах, невластивих для посади судді адміністративно-господарських функцій, що підвищить незалежність суддів від впливу на їх діяльність (законопроект реєстр. № 2557 від 06.04.2015 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо утворення військових судів та окремих організаційних питань»);

- розглянути пропозиції ДСА України щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України в частині спрямування коштів, отриманих спеціальним фондом Державного бюджету України згідно з відповідними пунктами частини третьої статті 15, частини третьої статті 29 і частини третьої статті 30 цього кодексу, на забезпечення здійснення судочинства та функціонування органів судової влади з метою приведення у відповідність з частиною другою статті 9 Закону України «Про судовий збір»;

- з метою запобігання неефективному використанню коштів ухвалити відповідні рішення щодо звільнення з посад суддів, які не відправляють судочинство у зв'язку з досягненням ними 65-річного віку, та переглянути механізм звільнення суддів з метою спрощення вказаної процедури.

Рахункова палата, інформуючи Вас про результати зазначеного контрольного заходу, пропонує використати надані матеріали для подальшої роботи з удосконалення процесів реформування судової системи.

З повагою

Голова

Р.М. Магута